

פרוטוקול מס' 117

מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
ביום ד', כ' באלול תשל"ה - 27.8.1975, שעה 09.00

נ כ ח ד :

חברי הוועדה:
י. חמיר - יו"ר
א. אבוחצירא
י. ארידור
נ. אליער
א. אולמרט
י. בארי
א. גיבלבר
א. הרליץ
ט. הכהן
ס. ורטמן
א. ורדיגר
א. לבנבראון
ב. מואב
ד. קורן
ב. צ. קשת

מוזמנים:

שר המשטרה ש. הלל
ראש עיריית ירושלים ט. קולק
ש. רוזוליו - מפק"ל המשטרה
ב. לשם - מסדר המשטרה
א. שריג - עיריית ירושלים

ח' כ. ג. כהן
ח' כ. י. בן-מאיר
ח' כ. ז. המר
ח' כ. א. לבני
מזכיר הכנסת נ. לודך

י. ברזני מזכיר הוועדה:

א. אדלר ד ש מ ה :

פיזור הפגנות ע"י המשטרה.

סדר-היום:

היו"ר י. תמיר:
אני פותח את הישיבה ומברך את האורחים. כן אני מברך, בשם כל חברי הוועדה, את ח"כ גיבלבר לרגל נישואי בתו.

לפני שנעבור לסדר היום אני מבקש להודיע לחברים כי ח"כ קשת יו"ר ועדת המשנה לעניני המשטרה ובתי הסוהר, זימן סיוור ביחידות משמר-הגבול בנמל-התעופה בן-גוריון ובנמל אשדוד. אני אישית התרשמתי התרשמות חיובית ביותר מהעבודה החשובה שעושה מג"ב בשתי העמדות המרכזיות הללו של המדינה. ראינו שם ישראל אחרת, לא כזאת שאנחנו מכירים מהפסע, השחיתות והרדיפה אחר החמירות. אנשי היחידות הללו חיים באהלים במשך חודשים רבים, וממלאים את תפקידם באהבה, ואף השתלבו יפה בחברה הסובבת אותם - האזרחית והאחרת, והם עושים שליחות ממדרגה ראשונה. זהו כור-היתור של החברה הישראלית; משרתים שם שוטרים יהודים, דרוזים, צ'רקסים וברואים ישראלים. באחת הישיבות נשמע פרטים נוספים מפי ח"כ קשת. ולשר המשטרה ולמפק"ל אני רוצה לומר: אם תמשיכו בדרך זו של עידוד פעולת מג"ב ויתר יחידות המשטרה - תצמח מכם תועלת רבה למדינה כולה.

ישיבת היום זומנה בעקבות ההתרחשויות של הימים האחרונים, עפ"י בקשת מספר חברי כנסת שעוררו את שאלת התנהגותה של המשטרה בעת פיזור ההפגנות. לא נוכל היום לקיים דיון ממצה, אלא רק לפתוח בו, ונמשיך בישיבות נוספות, משום שחברי סיעת המערך זומנו הנוקר לישיבה עם רה"מ ולכן הישיבה היום תהיה קצרה. נשמע אפוא היום דברי פתיחה מפי שר המשטרה, ולאחר מכן נקבע את מועד הישיבה הבאה. אולי נספיק היום לשמוע עוד אחד מחברי הכנסת המוזמנים.

ב. מראב:
לסדר: התכנסנו היום כדי לספל בבעיות אקס-פרלמנטריות. לא רצוי שנשמע את הדברים כך שנציג כאילו את שר המשטרה מצד אחד של המתרס, ולעומתו מספר חברי כנסת. עצם הדיון בצורה כזאת יש בו טעם לפגם, ואני מציע שהיום ידבר שר המשטרה וחברי הוועדה, ולא נשמע חברים אחרים. כשחברי כנסת מוזמנים לישיבות של ועדה שאינם חברים בה - הם אינם משתתפים בדיון.

י. בן-מאיר: לא נכון.

ס. הכהן: חברי ועדה יכולים להעלות הצעות לדיון בוועדה. מוזמנים - לא.

ג. כהן:
לסדר: מה שמיוחד את כינוס הוועדה היום הוא דחיפותו של הענין, ובפרט שהאורעים שבהם מדובר הם לא רק ענין שבעבר, אלא עדיין מתרחשים. הצעתי היא אפוא שנמשיך היום בדיון על לסיומו, גם אם מספר חברים יעזבו את הישיבה באמצע.

א. גיבלבר:
אני מצטער על שהיו"ד בכלל כינס את הישיבה היום. אני לא הייתי מציע לכנס אותה ולתת לוועדה דמות שלא היתה לה עד כה. אני כשלעצמי הייתי מציע להסתפק בדברי "ישר בוח" למשטרה. אני גם משתומם שהיו"ר מצא לנחוץ להזמין לכאן רוב חברי כנסת שאינם חברי ועדה, ועי"כ חברי הוועדה הם כאן במיעוט היום. הייתי מבקש אפוא לפחות לקצר את הישיבה ככל האפשר.

ס. הכהן:
אני מציע לא לקיים את הישיבה בצורה כזאת. חלק מן הנוכחים כאן אינם יריפיעים פה היום כחברי כנסת אלא כאורחים בוועדה, כמי שהשתתפו בהפגנות שבהן מדובר, ונדמה לי שבדיון ראשון צריכה הוועדה לשבת בנוכחות חבריה בלבד ולקבוע אילו עדים להזמין, ולא רק אלה שהם בעלי ייחוס משום שהם חברי כנסת והשתתפו בהפגנה. משום כך אני מציע לפזר את הישיבה הזאת ולא להפוך אותה לטרביבוכל שבו יציגו חברי כנסת את הטענותיהם אולי נשמע גם את דבר השני

י. ארינור:

הצעת לסדר היא שחברי הוועדה המנסים
למנוע את הישיבה יאפשרו לקיים אותה.
בפרט שהיור הודיע שלא נסיים היום בלאו הכי, ותהיה לנו עוד אפשרות
לשמוע גם אנשים נוספים. הפריבילגיה את מי להזמין לישיבות הוועדה היא
בלעדית של היור.

היור י. חמיר:

היתה יזמה של חברי כנסת לזמן ישיבה
של מליאת הכנסת, וכבר נאספו 30
חתימות לצורך זה. כיוור הוועדה חשבת שלא היום הזמן הנכון לכנס את
הכנסת לדון בהתנהגות המשטרה, כשיש נושאים אחרים המעסיקים את דעת
הציבור בימים אלה, וזאת היתה גם דעתם של מספר חברי כנסת שהצלחתי
להתקשר אליהם, כולל שר המשטרה. כולם אמרו שמוטב ללגן את הבעיה
בוועדה. עמדה בפני השאלה את מי להזמין. לא רציתי להספק בשמיעת השר
בלבד. משום כך הזמנתי את כל יתר המוזמנים. דינם כדין חברי כנסת
המשתתפים בישיבת ועדה שאינם חברים בה; דזה לא תמה שמעית אנשים אחרים
שיפיעו בישיבות הבאות של הוועדה.

מ. ורטמן:

הדברים הללו אמורים רק כשהוועדה
דנה בהצעה לטה"י שמועברת אליה ע"י
הכנסת, אבל לא בישיבה מסוג זה.

היור י. חמיר:

אם חברים יטינו שאין לנו אפשרות
לשמוע ועוד גם של אנשים אחרים - לא
יהיה מנוס מקיום דיון במליאת הכנסת. אני כשלעצמי חשבת כאמור שמוטב
לעשות זאת במסגרת הוועדה.
נשמע היום אפוא קודם כל את שר
המשטרה. אנחנו נוהגים תמיד להתחשב בנקשת חברי ועדה המבקשים לסיים
ישיבה של הוועדה בגלל ישיבת סיעה, וכך נעשה גם הפעם.

שר המשטרה ש. הלל:

אני מודה שראיתי בעין יפה כינוס
הוועדה היום. אינני מתייחס לישיבה
זו כאל ישיבה של טענות וטענות-שכנגד. אנחנו יושבים כאן כנציגים
אחראים של הציבור, כדי לנסות לסכם ביחד עצה כיצד לחיות וכיצד לנהל
את המאבקים היסודיים שבהם אנו נתונים. ואני מבקש מכם לראות את
הפגישה היום לא בצד מול צד, אלא כנציגי ציבור שיש להם אחריות
משותפת לדמותה החברתית והדימוקרטית של המדינה.

הדיון איננו נערך על גופם של דברים
או על פרטים אלה או אחרים. הבעיה היא באופן ניהולו של הויכוח. כל
אנשי המשטרה המשתתפים נגד רצונם באירועים מסוג זה - איש לא שאל
אותם לדעותיהם. אני מניח שדעותיהם חלוקת לפי חתך הדעות הכללי
בציבור, והם נקראים בתוקף חובתם עפ"י החוק לשמוע על חיייה ועל
מסגרתה הדימוקרטית של המדינה. אני אומר את הדברים הללו משום ששמעתי
את אחד מחברי הכנסת מסביר שמאחר שהממשלה נכשלה בהסברת עמדותיה -
היא שולחת שוטרים עם אלות כדי לכפות את דעותיה שלה על הציבור.

ג. כהן:

נכון. משום כך זוהי אלימות בלתי-
דימוקרטית.

שר המשטרה ש. הלל:

אני מציע שנראה את הישיבה היום כאן
לא כהמשך של ההפגנות ברחוב, אלא
כנסה באמת לסכם עצה. לא זו בלבד שמבחינה עובדתית אין לטענה מסוג זה
שהשמיע ח"כ גאולה כהן כל שחר, אלא אני חושב שעצם המחשבה הזאת היא
מחשבה מעוותת. אף אחד מאנשי המשטרה איננו יורד לרחוב כדי לנסות
לכפות דעה; גם אין לי מושג מה דעותיהם של השוטרים. עכ"פ, בזה אני
רואה את שורש הויכוח, ואני מבקש שהדבר יהיה ברור, כדי שלא נדבר
במישורים שונים. הדבר היחיד שאנחנו מצוים עליו הוא שאנשים שיש
להם דעה מסוימת בציבור לא ינסו לכפות אותה על הכלל בצורה פיזית,
במקום ע"י נימוקים ושכנוע.

שר המשטרה ש. הלל:

מלכתחילה לא היתה אף פניה אחת לקיים

עצרת שלא נענתה ע"י המשטרה.

י. ארידור:

האם הרשיחם להפגין בלוד נגד בואו של קיסנינגר?

שר המשטרה ש. הלל:

לא ידעתי שהיתה פניה כזאת.

י. ארידור:

אילו היתה פניה כזאת - הייתם מתירים?

שר המשטרה ש. הלל:

אינני יודע "אילו". כל בקשה להפגנה יש לה כללים וסודרים, עם הודעה קבועה מראש.

ג. כהן:

כשמדמים את הציבור ואומרים שהפגישת עם קיסנינגר תיערך במקום מסויים, וברגע האחרון היא נערכת במקום שני, בלנסת - אי-אפשר לארגן תוך חמש דקות בקשה פורמלית להפגנה ליד הכנסת.

שר המשטרה ש. הלל:

אני חוזר ואומר: על אף הקשיים שאנו נתונים בהם, המשטרה ככלל קבעה לעצמה להיענות לכל הבקשות לאסיפות ועצרות. יש לנו בעיה רצינית עם הפגנות. לא על-ידי ביטחוניים הויכוח. אני אומר זאת במגבלות המתבקשות במצב הבטחוני הכללי שבו אנו נתונים, ואני מבקש לשכוח שעדיין אין לנו הסכם להפסקת טרור - - -

ג. כהן:

זוהי דמגוגיה.

הי"ר י. חמיר:

ח"כ גאולה כהן, הפרעות כאלו הן חוצפה; זהו נוהל שהוועדה לא מכירה אותו. במשך שנתיים לא שמעתי בוועדה הזאת את המלה "דמגוגיה".

שר המשטרה ש. הלל:

אני מצטער על שח"כ גאולה כהן נתונה במצב-דוח כזה שאיננה מסוגלת לשמוע משפט אחד עד הסוף. ואם מצב-דוח כזה קיים בישיבה כאן - תארו לעצמכם את דמותו של העניין כשדברים כאלה של ח"כ גאולה כהן מוצאים להם ביטוי ברחוב.

המשטרה מנסה להיערך, על אף הקשיים האובייקטיביים, והאמינו לי שהם אינם פחותים עכשיו מבכל תקופה אחרת. כן, אחד הדברים היסודיים בדימוקרטיה הוא לאפשר ביטוי בציבור לדעות לגיטימיות גם אם פירוש הדבר נטל כבד מאד על המשטרה.

למן היום הראשון היו לנו קשיים, החל בהפגנה הראשונה לפני כחודש בת"א, שבה נשברו חלונות בשגרירות האמריקאית. כל הזמן ניסינו להרגיע את הרוחות. בכל מקום אחר אילו שברו חלונות של שגרירות ישראל - לא היינו מקבלים זאת באותה שלוה שקיבלנו כאן את שבירת החלונות של השגרירות האמריקאית. גם לאחר מכן עדיין האמנתי שצריך לתת ביטוי לכל קבוצת אנשים, והמשטרה אישרה בירושלים שתיים-שלוש עצרות - שאף אחת מהן לא התנהלה לפי המתכונת שנקבעה לה מראש. את הכוחות המעטים שלנו אנחנו צריכים לפזר על פני כל השטח, והפגנה שהיתה מיועדת להתקיים ליד הכותל נהפכה להתפרצות לגיטומית של סגן ראש הממשלה, משום שכוח האדם שלנו מוגבל, וצריך כאמור להתפרש על פני שטח רחב ביותר. מכל מקום, אם נקבל את הדבר הזה כשיטה - מה שהצליחו לעשות שלושה צנחנים יכול לעשות גם מישהו אחר, וגם את זה צריך להביא בחשבון. עצרות שאישרנו התפרעו למן היום הראשון, נשכל

שר המשטרה ש. הלל:

כרוגת המשטרה היא לאפשר לקיים אותן כביטוי לחופש הדיבור, לדמוקרטיה ולאפשרות של השפעה אמיתית. גם אני אינני זולל אנשים שיש להם לנטיים וטפקות. אבל מה שהיה ביום רביעי הדליק אור-אדום. למרות זאת אמרתי: לא נמנע קיומה של אף אסיפה אחת שנועדה ליום חמישי, היום שבו היה קייסינגר אמור להגיע. אבל השוטרים חייבים לאבטח היטב את צמל-התעופה בן-גוריון, את המלון שבו מתאכסן קייסינגר, וכו'. גייסו אפוא את מיטב הכוחות ואמרנו: באפשר את קיום ההפגנות, כולל ליד ביתו של ראש הממשלה, משום שאני מאמין שיש צורך ויכולת של ביטוי דמוקרטי.

אבל בין זה לבין מה שהיה ביום חמישי המרחק עצום: חסימת הכביש לירושלים, ההתפרעות ליד הכנסת, הפיכת מכוניות וכו'. גם כשרוצים להביע ביטוי נמרץ או דעות שונות לא צריך לעשות זאת ע"י חסימת הכניסה לירושלים. כמה כניסות יש לנו בסופו של דבר לירושלים?

היה לנו יום קשה מאד. היתה אצלי משלחת של סטודנטים, ואחת הבחורות אמרה: אני מודה, סטנטי לשוטר ואף קראתי לו "נאצי". זוהי יצירת מצב שאי-אפשר עוד לשאת אותו. הייתי חוץ בביקורת קשה מאד, גם בממשלה וגם מצד צורחים - ואנחנו חייבים בכבודם של אורחים. כשראש הממשלה גולדה מאיר היתה בצרפת - בהחלט ציפינו לכך שממשלת צרפת תנהג בקשיחות ולא תתן לאף אחד להגיע למסחי-ביצים.

המשטרה גילתה באותו יום סבלנות הרבה מעבר למה שהיתה צריכה לגלות, והיתה אף ביקורת מוצדקת של אנשים. גם לאחר מכן, ולאחר התייעצות עם המפק"ל, לא נתבטל רשיון לאף עצרת אחת שנקבעה קודם לכן. אבל למה צריך לחסום את הכביש? האם חסימת כבישים היא ציטוט לשכנע בויכוח? הדבר גולש הרבה מעבר לויכוח פוליטי. האנשים שיידו אתמול אבנים על המשטרה בירושלים עשו מעשה שעוד לא היה לו תקדים במדינה הזאת. איננו שלטון-כיבוש זר.

מ. הבהן: יש מי שמתנגד לזה.

א. לבני: ה"סזון" חוזר, ותסתום את הפה.

שר המשטרה ש. הלל:

אם אתם לוקחים כדוגמה אותה סבלנות ותבונה שאני רואה אותה כאן היום מסביב לשולחן הזה; אם כך ננהל את הויכוחים שלנו בציבור - זה מה שמביא להתקפות על המשטרה. אם לא נדע שהאפשרות האמיתית היחידה לקיים ויכוח היא לקיימו בצורה מסודרת ולא פרועה - נמנע מאתנו את היכולת של קיום ויכוח בכלל. היו בענין זה עשרות מקרים של דברים בלתי מאושרים ובלתי מאורגנים. בכל אחד מהם נהגה המשטרה באורך-רוח מעל ומעבר. אני עצמי קיבלתי עשרות טלפונים של אנשים שטלפנו אלי בשלוש בוקר וטענו למה אנחנו מרשים ראש כזה מרסקולים באמצע הלילה, ולמה אין המשטרה עושה שום דבר. צריך לדעת לבחור גם את המקום וגם את הזמן. כי אם נטשטש את התחומים, ורסקולים גדולים יפריעו לתושבי העיר באמצע הלילה - זה לא ויכוח; זוהי אלימות, אלימות הפוגעת בציבור של אנשים שאינני יודע אפילו מה דעותיהם. כל שבת היו תפילות פה ותפילות שם; איש לא פגע בזה. לא כל חריגה קטנה הביאה להתערבות של המשטרה. אבל יש סף שאי-אפשר לעבור אותו. אם מתאספים אנשים ליד ביתו של ראש הממשלה במוצאי-שבת ב-12 בלילה - זה לא חופש ביטוי ולא זכות ביטוי. אלא הפרעה לפדום, למשפחתו ולשכניו, וכך איננו יכולים לנהל דברים. אין לנו יכולת בלתי מוגבלת. ואם מישהו חושב כאן באמת שמוכרחים לקבל את העובדה שחרף זה שלא היתה פניה לעצרת והיא לא אושרה אנחנו יכולים לעבור על כל התכנסות ב-12 בלילה ללא תגובה - זה לא ייתכן.

הבעיה שלנו היא אותה רוח של אי-סובלנות שאני מרגיש אותה כאן, וברחוב היא מקבלת ביטוי חזק פי אלה.

א. אולמרט: האבנים אתמול בפירוש לא נזרקו ע"י אנשים שיש להם קשר כלשהו להפגנות.

בדקתי את זה.

שר המשטרה ש. הלל:

גם אילו הייתי סבור שזה נכון (מה שאינני בטוח) - אני רוצה שחברים היושבים כאן ידעו שאין עצרת שפורצת את הגדרות אשר איננה מולידה דברים כאלה. ואם מישהו איננו מביא בחשבון שהדברים יכולים להתדרדר - אח"כ לך ותשאל מי זרק את האבן הראשונה, אם הוא היה מאורגן או לא. למה איננו מבינים את הדבר הזה? גם את זה צריך לקחת בחשבון. אני אינני חושב שהמשטרה צריכה להשלים עם הפגנה בלתי מאושרת ליד ביתו של ראש הממשלה בשעה 12 בלילה. הדברים לא יגמרו בזה. ואני חושב שהיתה חובה על המשטרה לפזר את ההפגנה הזאת לאחר התראה ראשונה, שניה ושלישית.

אני יודע שיש שאלה לגבי מה שקרה בקאונטרי-קלאב. גם שם נמשך העניין שעתיים ויותר. אפשר היה אולי לגלות סבלנות עוד חמש דקות. אולי. היום אני שומע טענות: אילו התאפקה המשטרה עוד חמש דקות - היו המפגינים הולכים הביתה, והכל קרה בגלל התערבותה של המשטרה. לא היתה התערבות של המשטרה ביום רביעי, לא היתה התערבות של המשטרה ביום חמישי, לא היתה התערבות של המשטרה ביום ששי, וגם לא אתמול, אחרי שקרה מה שקרה. אתמול בפגישה עם הסטודנטים אמרה לי אחת הבחורות: אנחנו כבר ערוכים להפגנה ביום שלישי; תאפשרו לנו לערוך אותה כמתוכנן. אמרתי להם: תפנו למשטרה, אני בטוח שהיא תגלה יחס אוהד. ואכן, על אף העובדה שהם נזכרו לבקש את האישור רק 20 שעות מראש, ולא לפי החוק - המפכ"ל הסכים לאפשר את ההפגנה המבוקשת. מה קרה אתמול? מריטת עצבים, שיגוע השוטרים - והדבר נגמר לבסוף בזריקת אבנים. מה ערך אפוא לטענה של "התאפקות עוד חמש דקות" בקאונטרי-קלאב? ייתכן שאילו היו מגלים התאפקות עוד חמש או שמונה דקות, היה יותר טוב. ייתכן גם את זה צריך לקחת בחשבון. אבל כשקורים דברים כאלה בשרשרת, עם ידוים אבנים וקריאות "נאצי" וכו' - ייתכן שאילו הדבר כולו היה נעצר בצורה אחרת מלכתחילה או במקום אחר, נביטת-נאומים בלונדון למשל - ייתכן שאף אז הוא היה נגמר אחרת.

לא שמעתי טענה על אף מקום אחר פרט לקאונטרי-קלאב, וגם שם אינני מוכן לקבל אותה כמות שהיא. ייתכן ש"עוד חמש דקות" ההפגנה היתה מתפזרת, אבל ייתכן שהיתה עוברת לביתו של ראש הממשלה. עכ"פ, זה מסוג הדברים של "אילו" שאי-אפשר לדעת אותם בדיוק.

זהו רגע דרמטי מבחינת יכולתנו לנהל את חיינו הציבוריים. ואני מצהיר: המשטרה תעשה כמיטב יכולתה, על אף מה שהיה, כדי לאפשר ביטוי מסודר ומאורגן לדעות השונות. המשטרה איננה יוצאת לרחוב כדי להביע דעה של מישהו. אבל המשטרה חייבת למנוע התפרצות לביתו של ראש הממשלה, למנוע פגיעה באנשים המזומנים לפגישה בכנסת ובאנשים שהולכים ברחוב. אחרת אין היא ממלאה את התפקידים שהכנסת הטילה עליה. אף לרגע אחד אין כאן שום שיקול פוליטי, לא של השוטרים, לא של הקצינים ולא שלי. אבל איננו יכולים לתת לרחוב להשתולל. הויכוח הוא בין דבר מסודר ודבר לא מסודר. גם למחר יש בקשות לאפשר הפגנות, ואני ממש מתחנן: הפגנות שהולכות בחוצות ירושלים זהו דבר שמתפרע. ייתכן פרובוקטור, לאו דווקא מהאנשים האלה אלא מאנשים אחרים - ואח"כ לך ותבדוק מי התחיל. דברים כאלה הגיעו תמיד לרחוב יפו, ונגמרו בשבירת חלונות. בוואו אפוא נארגן גם את המחאה בצורה שלא תפריע ולא תשים אותנו לבזו בכל מקום.

אני פונה לחברי הכנסת: אני רוצה לאפשר מחר הפגנה. מתכוננים להביא מחר 50 אלף או 100 אלף איש לכותל, ואתם יודעים מה פירוש הדבר. זוהי שאלה גורלית של חיים ומוות. זהו סאמץ שאי-אפשר לתאר אותו. יבואו, יתפללו, יגיעו למקום כלשהו - מבלי שימשיכו אח"כ בתהלוכה בחוצות ירושלים, תהלוכה שברור שתתפרע. כל מה שאני מבקש: תביעו כל דעה שאתם רוצים; קצת בהתאפקות ושמירת גבולות, ללא שימוש ברמקולים מחצות.

יש אנשים שכוועטים עלי על מה שהיה ביום חמישי. נעשה אפוא כמיטב יכולתנו כדי שלא תיפגע יכולת הביטוי והבעת הדעות, אבל הכל בגבולות.

אם ילכו מחר השוטרים בלי אלות - לא יקרה שום דבר.

ג. כהן:

שר המשטרה ש. הלל:

כבר קיבלתי מכתב הדורש שהשוטרים יסתובבו בלי נשק, אבל כשמדובר ברחוב דיזנגוף - שוכחים שברחוב דיזנגוף יש גם קולנוע "חן" ומה היה בו,

ועדת הפנים ואיכות הסביבה
27.8.75

שר המשטרה ש. הלל:

ויש ירושלים ומזרח-ירושלים, וכו'.

מ. הבהן:
במקום לפרק את האלימות - יפרקו את השוטרים.

שר המשטרה ש. הלל:
אתמול ערכתי נסיון שבגמר בכשלון: על אף כל זה ביקשתי שיאפשרו את ההפגנה, אבל הדבר יצא שוב מכלל שליטה; הלכו לביתו של הנשיא; ישבו באמצע הרחוב וחסמו אותו.
אני פונה אליכם כאל נציגי הציבור: שתאפשרו לנו לקיים את דרך החיים שלנו גם כשיש ויכוח.

היו"ר י. תמיר:
אני מציע שנמשיך בישיבה עד דקות אחדות ונשמע גם את המפכ"ל.

א. הרליץ:
לא עכשיו. אינני יכולים לאחר לפגישה עם ראש הממשלה.

י. בן-מאיר:
שמענו צד אחד. אולי אפשר לשמוע בכמה מלים גם את הצד השני?

היו"ר י. תמיר:
כבר אמרתי שלא נסיים בישיבה אחת. נמשיך בישיבה הבאה.

א. אולמרט:
הישיבה היום כונסה על רקע טענות מסויימות שנשמעו. הן לא הועלו כאן היום. עם כל הכבוד לשר - יש גם דעות אחרות על מה שקרה. אני מבקש אפוא, גם כמי שיש לו עדות ראשונה, לאפשר לי לומר כמה מלים, כדי להעמיד דברים על דיוקם.

י. בן-מאיר:
אולי יוכל השר להשיב למה אי-אפשר היה לשלוח חמישה שוטרים שישמעו את אלה שביקשו שישמעו אותם ליד בנייני-האומה?

א. הרליץ:
אני חוזרת ומבקשת להפסיק עכשיו את הישיבה, כי אנחנו צריכים להשתתף בישיבה אחרת. ואני מבקשת מהיו"ר שיקיים התייעצות עם ראשי הסיעות לגבי המשך הדיון הזה. נדמה לי שאנחנו מתדרדרים לדבר שאיננו מתאים לנוהלי הכנסת בכלל. הדיון מה המשטרה צריכה לעשות לגבי הפגנות בעתיד איננו מתפקידה של הוועדה הזאת.

י. בן-מאיר:
אלא מתפקידו של מי?

היו"ר י. תמיר:
אני מקבל את הצעתה של ח"כ הרליץ.

י. בן-מאיר:
אני הוזמנתי לכאן היום באמצעות מברק כדי לשמוע ולהשמיע דברים.

ג. צ. קשת:
אתה רוצה לדבר כשמחצית חברי הוועדה יעזבו את הישיבה?

ועדת הפנים ואיכות הסביבה
27.8.75

הינדל י. חמיר:
אני חוזר: אני מקבל את הצעתה של
ח'כ הרליץ: הישיבה הבאה תחקיים לאחר
התייעצות עם ראשי הסיעות, ובהקדם האפשרי.

ב.צ. קשת:
אני מציע שנקבע עכשיו את מועד הישיבה
הבאה, ואני מציע את יום ג' הבא.

א. אולמרט:
אני מציע שהישיבה הבאה תחקיים מחר
בבוקר.

הינדל י. חמיר:
אני קובע אפוא את הישיבה הבאה ליום
ששי הקרוב, בשעה 09.30 בבוקר, בתל-
אביב.

(הישיבה נועלה ב-10.15)